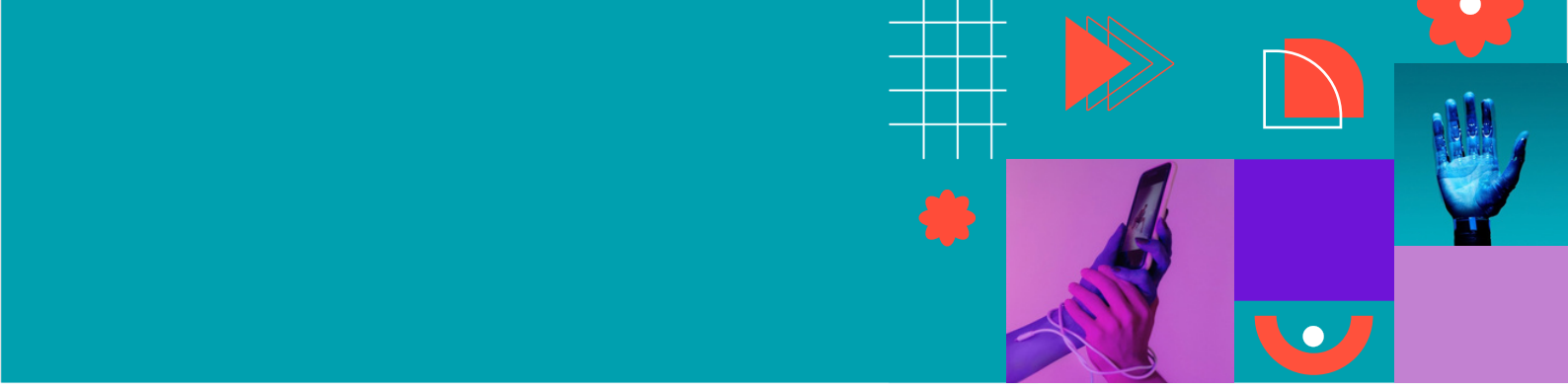

Gæðaviðmið í starfi ungmennaráða

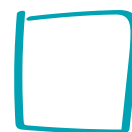
Gagnsæi

Fjölbreytileiki

Áhrif

Inngilding

Þýtt og staðfært af Huldu Valdísi
Valdimarsdóttur og Gísla Ólafssyni frá
Dypall Network í október 2026

Sanngjörn og réttlát þátttaka ungmenna

1

Það er tryggt að fulltrúar í ungmennaráðinu endurspeglar fjölbreytileika samfélagsins

Að fullu

Að hluta til

Alls ekki

Á ekki við starf ungmennaráðsins

A. Ráðið endurspeglar fjölbreytileika ungmennahópsins í hverfinu/bænum/borginni (út frá aldri, uppruna, trúarbrögðum, kyni, landfræðilegri búsetu, félagslegri og efnahagslegri stöðu o.s.frv.).

B. Ráðið samanstendur af mismunandi hagsmunahópum (úr mismunandi skólum, með mismunandi áhuga- og hagsmunamál, ungmenni sem tilheyra jaðar- og minnihlutahópum, aktivistar, hinsegin ungmenni, fötlud ungmenni, ungmenni tekjulágra foreldra o.s.frv.).

C. Fulltrúar í ráðinu hafa getu og stuðning til að vera málsvavarar fjölmennari ungmennahóps.

D. Ráðið er viðurkennt af hagsmunaaðilum (s.s. sveitarfélagi, kjörnum fulltrúum, opinberum og einkaaðilum) sem vettvangur fyrir ungt fólk til að koma skoðunum sínum, áskorunum og vonum á framfæri í sínu nærumhverfi.

E. Ráðið starfar óháð og sjálfstætt og er ekki undir áhrifum ytri hagsmunaaðila.

Minnispunktur:

Munir að punkta hjá ykkur bæði það sem er vel gert og það sem má gera betur

Sanngjörn og réttlát þátttaka ungmenna

1

Öll ungmenni, burtséð frá bakgrunni þeirra, áhugamálum, stöðu eða getu, eiga þess kost að taka þátt í starfi ráðsins.

Ad fullu

Ad hluta til

Alls ekki

Á ekki við starf ungmennaráðsins

A. Ráðið tileinkar sér og innleiðir stefnu án mismununar og vinnubrögð sem stuðla að og tryggja jafnan rétt og tækifæri til þátttöku fyrir öll ungmenni, óháð uppruna þeirra, áhugamálum, stöðu eða hæfileikum.

B. Fulltrúar í ráðinu geta tekið fullan þátt í starfinu og lagt sitt af mörkum í málefnum og viðfangefnum (orðalag ungmennavænt, gott aðgengi, almenningssamgöngur til staðar og annað sem til þarf).

C. Ráðið tryggir líkamlegt og stafrænt aðgengi þannig að fundir, viðburðir og samskiptavettvangur séu aðgengilegir öllum ungmenum.

D. Fulltrúar í ráðinu eru hvattir til að leggja sitt af mörkum í starfi ráðsins og þeim gert kleift að taka fyrir málefni sem eru þeim mikilvæg og fulltrúar gegna einnig mikilvægu hlutverki við að skipuleggja verkefni og aðgerðir.

E. Ráðið skipuleggur vinnulag varðandi ákvarðanatöku þannig að hún hafi inngildingu að leiðarljósi, hvetji til og virði ólík sjónarmið, hugmyndir, innlegg og skoðanir allra fulltrúa burtséð frá bakgrunni eða stöðu innan ráðsins.

Minnispunktar:

Munið að punkta hjá ykkur bæði það sem er vel gert og það sem má gera betur

Sanngjörn og réttlát þátttaka ungmenna

1

Ferlar, viðfangsefni og ákvarðanir í vinnu ráðsins einkennast af gagnsæi, þeim er reglulega komið á framfæri og þátttaka í starfi ráðsins er öllum opin.

Ad fullu Ad hluta til Alls ekki Á ekki við starf ungmennaráðsins

A. Fulltrúar í ráðinu er kosnir eða valdir með sanngjörnum og gagnsæjum hætti.

☐☐☐☐

B. Ráðið hefur miðla til að koma á framfæri því sem verið er að vinna að, þær ákvarðanir og markmið sem unnið er eftir og aðgengi ungmenna að upplýsingum um starf ráðsins þannig tryggð.

☐☐☐☐

C. Ráðið virkjar aðra með í starfinu, t.d. önnur ungmenni og aðra hagaðila, í starfinu og sækist eftir innleggi þeirra og skapar tækifæri til þátttöku og endurgjafar.

☐☐☐☐

D. Fulltrúar í ráðinu sýna ábyrgð, upplýsa nærsamfélagið og aðra hagaðila um stöðu verkefna og leita eftir endurgjöf og eru þannig að sýna þá áherslu sem lögð er á gagnsæi og möguleika annarra til að hafa áhrif á ákvarðanatöku.

☐☐☐☐

E. Ráðið setur sér verklag og viðmið til að koma í veg fyrir mögulega hagsmunaréykstra og til að tryggja gagnsæi og heilindi við ákvarðanatöku.

☐☐☐☐

Minnispunktar:

Munið að punkta hjá ykkur bæði það sem er vel gert og það sem má gera betur

UNGmennaráð sem liður í mikilvægri og áhrifaríkri þátttöku ungmenna

2

**Valdefling fulltrúa með þjálfun og aðgengi að
upplýsingum sem auðvelda upplýsta ákvæðanatöku**

Að fullu

Að hluta til

Alls ekki

Á ekki við starf
ungmennaráðsins

A. Boðið er upp á þjálfun og stuðning fyrir nýja fulltrúa til að gera þeim kleift að taka þátt í starfi ráðsins og til að taka upplýstar ákvæðanir.

B. Til að tryggja að tekið sé tillit til sjónarmiða og hagsmuna ungs fólks er fulltrúum í ráðinu, hagsmunaaðilum og ráðafólki boðið upp á þjálfun og stuðning.

C. Í starfi ráðsins er unnið eftir stefnu sem gefur ungmennum tækifæri til að taka þátt í þjálfun og möguleikum á að deila góðum starfsaðferðum og leiðum og styðja þannig við persónulegan þroska og þróun á starfi ráðsins.

D. Í starfi ráðsins liggja fyrir nauðsynlegar upplýsingar og gögn með góðum fyrirvara til að hægt sé að ræða mál og taka ákvæðanir.

E. Fulltrúar í ráðinu upplifa eignarhald í starfi ráðsins og að þau séu hluti af hóp.

Minnispunktar:

Munið að punkta hjá
ykkur bæði það sem
er vel gert og það
sem má gera betur

UNG MENNARÁÐ SEM LIÐUR Í MIKILVÆGRI OG ÁHRIFARÍKRI ÞÁTTTÖKU UNG MENNA

2

Ráðið vinnur með kerfisbundnum hætti að því að tryggja að allir fulltrúar geti verið ráðgefandi og sinnt hagsmunagæslu í málefnum ungs fólks með því að tryggja aðgang að videigandi upplýsingum og með gagnsæi og lýðræðisleg vinnubrögð að leiðarljósi.

Að fullu

Að hluta til

Alls ekki

Á ekki við starf
ungmennaráðsins

A. Ráðið ræðir reglulega stefnumótun og stefnumál og talar fyrir barnvænum stefnum og verkefnum.

B. Ráðið kynnir sér og safnar upplýsingum varðandi málefni sem hafa áhrif á ungt fólk (s.s. menntun, atvinnu, heilsu, umhverfismál, félagslega inngildingu, borgaralega þátttöku o.s.frv.).

C. Ráðið kallar eftir sérfræðialiti þegar þess þarf til að tryggja réttar upplýsingar áður en ákvörðun er tekin um málefni.

D. Ráðið veitir upplýsingar og vekur athygli á málefnum sem varða ungt fólk á meðal ráðafólks og samfélagsins í heild.

Minnispunktar:

Munið að punkta hjá ykkur bæði það sem er vel gert og það sem má gera betur

UNG MENNARÁÐ SEM LIÐUR Í MIKILVÆGRI OG ÁHRIFARÍKRI ÞÁTTTÖKU UNG MENNA

2

**Ráðið er með viðmið eða gátlista til að kanna
hvort ákvarðanir, álit eða staða ungs fólks hafi
haft áhrif á ákvörðunarferli.**

Að fullu

Að hluta til

Alls ekki

Á ekki við starf
ungmennaráðsins

A. Ráðið er með verklag sem fylgt er eftir til að fylgjast með
málefnum sem ráðið hefur haft aðkomu að og hver staðan
er á þeim.

B. Ráðið situr formlega fundi með fulltrúum stjórnmálaflokka í
þeim tilgangi að meta áhrif framkvæmda tillagna sem ráðið
hefur lagt fram.

C. Gert er ráð fyrir að ráðið vinni árlega aðgerðaráætlun
og geri grein fyrir þeim verkefnum og tillögum sem unnið
er að hverju sinni.

D. Ráðið vinnur reglulega samantekt þar sem
fjallað er um ákvarðanir og tillögur sem tengjast
starfi ráðsins.

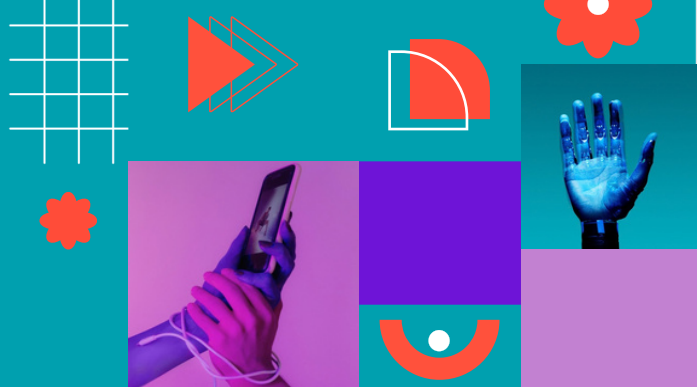

Minnispunktar:

Munið að punkta hjá
ykkur bæði það sem
er vel gert og það
sem má gera betur

UNG MENNARÁÐ FYRIR SJÁLFBÆRA ÞÁTTTÖKU UNGS FÓLKS

3

Í starfi ráðsins er gert ráð fyrir þróunar- og matsvinnu sem tryggir stöðugar umbætur varðandi virkni og þátttöku ungs fólks.

Ad fullu

Ad hluta til

Alls ekki

Á ekki við starf
ungmennaráðsins

A. Ráðið ráðfærir sig við fjölbreyttan hóp ungs fólks varðandi hlutverk og vinnu ráðsins og tekur tillit til ábendinga, ólíkra þarfa og áhugasviðs í áframhaldandi vinnu.

B. Ráðið metur eigið starf og verk reglulega, ráðfærir sig við fulltrúa í ráðinu, hogaðila og stærri hóp ungs fólks og notar til þess mismunandi töl og tæki til að fá endurgjöf, s.s. spurningakannanir, rýnihópa eða samtöl í minni hópum.

C. Ráðið gerir umbótaáætlun með hliðsjón af þeim ábendingum sem berast frá fulltrúum, hogaðilum og ungu fólki.

D. Ráðið er með verklag sem tryggir stuðning við nýja fulltrúa varðandi gögn og upplýsingar sem gera þeim kleift að vera virkir þátttakendur í starfi ráðsins.

E. Ráðið tryggir yfirfærslu á þekkingu á milli fulltrúa sem eru að hætta í ráðinu og nýrra fulltrúa og metur mikils framlag þeirra sem hafa starfað í ráðinu.

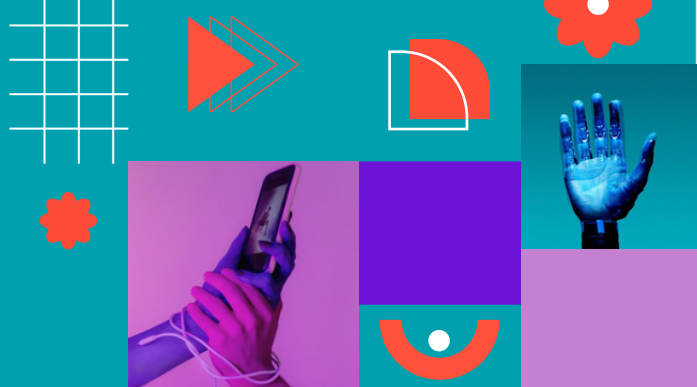

Minnispunktar:

Munið að punkta hjá ykkur bæði það sem er vel gert og það sem má gera betur

UNGmennaráð FYRIR SJÁLFBÆRA ÞÁTTTÖKU UNGS FÓLKS

3

Ráðið hefur skýran starfsramma og nægilegar bjargar til að kynna og koma því á framfæri hvernig starfið í ráðinu fer fram.

Að fullu Að hluta til Alls ekki Á ekki við starf ungmennaráðsins

A. Ráðið hefur skýr opinber markmið, reglur og verklag sem eru rædd og samþykkt af fulltrúum ráðsins.

B. Fundir ráðsins fara fram með skipulögðum hætti og tryggt er að allar nauðsynlegar upplýsingar séu aðgengilegar fyrirfram þannig að fulltrúar geti undirbúið sig fyrir fundina og tekið virkan þátt í umræðum.

C. Ráðið hefur fjármagn og bjargar til að tryggja að hægt sé að styðja við þær hugmyndir og verkefni sem fulltrúar vilja vinna að.

D. Ráðið hefur nauðsynlegar bjargar, svo sem fundaradstöðu, búnað, tæki og töl til að styðja við starf ráðsins.

E. Fulltrúar í ráðinu geta auðveldlega lagt fram málefni til að ræða á fundum, hafa tíma til að deila skoðunum sínum og koma á framfæri hverju því sem þeim dettur í hug og finnst skipta máli.

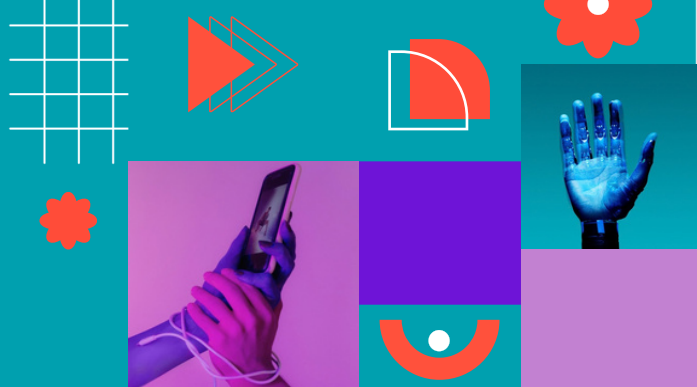

Minnispunktar:

Munið að punkta hjá ykkur bæði það sem er vel gert og það sem má gera betur

UNGmennaráð FYRIR SJÁLFBÆRA ÞÁTTTÖKU UNGS FÓLKS

3

**Ráðið setur sér langtíamarkmið sem fylgja
viðeigandi stefnum, leggur áherslu á gott samstarf
og aukna viðurkenningu á starfi ráðsins.**

Áð fullu

Áð hluta til

Alls ekki

Á ekki við starf
ungmennaráðsins

A. Ráðið hefur sett sér skýra stefnu til framtíðar ásamt
markmiðum og forgangsörðun málefna sem er leiðbeinandi
í vinnu ráðsins.

B. Í starfi ráðsins er tekið tillit til annarrar stefnumótunar í
viðkomandi sveitarfélagi, á landsvísu og alþjóðlega með
það að markmiði að víkka sjóndeildarhring fulltrúa og
tilgang starfsins

C. Ráðið tekur þátt í og starfar með mismunandi
hagaðilum sem vinna saman að því að auka áhrif
ungmennaráðsins.

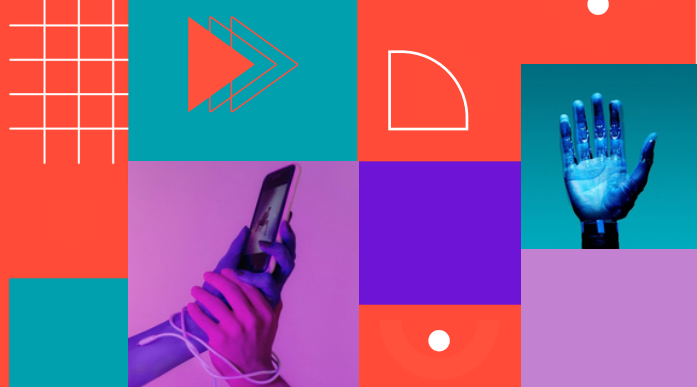
D. Bjargir eru fyrir hendi sem tryggja áframhaldandi starf
ráðsins þrátt fyrir að óvæntar aðstæður geti komið upp.

Minnispunktar:

Munið að punkta hjá
ykkur bæði það sem
er vel gert og það
sem má gera betur

Aðgerðaráætlun

*Farid yfir minnispunktana og gerid
aðgerðaráætlun til framtíðar*

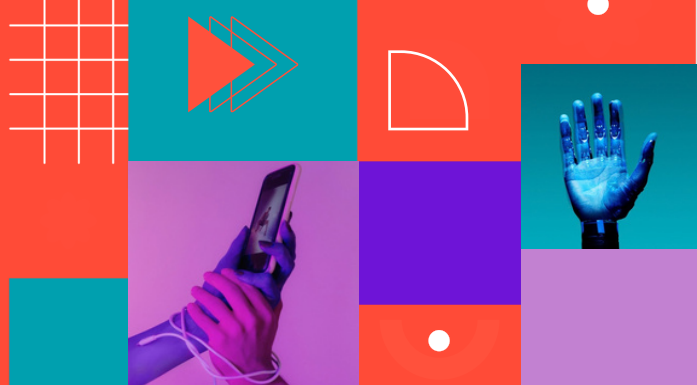
Aðgerð

Ábyrgðaraðili

Tímasetning
Frá Til

Hverju þarf að huga að?

Aðgerðaráætlun

*Farðu yfir minnispunktana og gerðu
aðgerðaráætlun til framtíðar*

Aðgerð

Ábyrgðaraðili

Tímasetning
Frá Til

Hverju þarf að huga að?
